

פרשת מסעי

מסע כומתה (ונעליים)

מדי ערב השתרע גיא על מיטתו והעיף את שתי נעליו לאוויר דירת החדר שלו, והן נחתו על הרצפה ברעש גדול. מותש היה בשובו מעבודתו.

באחד הבקרים בעת שירד בחופזה במדרגות הבניין, עלה מולו לאיטו חיים, השכן הקשיש מהקומה שתחתיו. "גיא", פנה אליו חיים בתוכחה, "אתה חסר-אחריות!"

"מה?! נדהם גיא. "למה אתה חושב ככה?"

"תראה", השיב חיים, וניכר היה שלא נח לו להגיע לשיחה הזו. "אתה צעיר, הולך לישון מאוחר. אני מבוגר, בתשע אני נכנס לישון. בחצות לילה מעוררות אותי הנעליים שאתה מטיח ברצפה, ושעתיים נוספות חולפות עד שאני נרדם שוב. תנסה להתחשב..."

"אני מתנצל מעומק לב", חש גיא אי נוחות. "אני מבטיח לך שמהלילה זה ייפסק".

בלילה השתרע גיא על מיטתו והעיף נעל אחת באוויר. לפתע נזכר: הזקן...

את הנעל השנייה חלץ בשקט ונרדם. לאחר שעה הוא שומע דפיקות בדלת וחיים הקשיש צועק: זרוק את הנעל השנייה, אני רוצה כבר לישון...

השאלה בה נוגעים רוב ככל מפרשי התורה בפרשתנו, נמצאת בפסוק הבא: "ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאיהם". פירוש המילים "מוצאיהם למסעיהם" הינו היציאה למסע, והמסע עצמו.

השאלה הינה פשוטה: ראשית, מדוע חזרה התורה באותו פסוק פעמיים על אותו מושג. ושנית, מדוע הפכה את סדר הדברים?

רבי נחום יאסער, היה מנקי הדעת של ירושלים של לפני כתשעים שנה. באחד הבקרים הגיע ר' נחום לבית המדרש, ופגש בידידו רבי נטע ציינווירט.

"ר' נטע", התרגש ר' נחום למראה ידידו, "אני רוצה לספר לך שהיום בבוקר שמעתי בת-קול משמים!"

ר' נטע הסתכל בר' נחום שנודע כיהודי שרחוק מאוד מהלצות ובדיחות, וניסה להבין: בת-קול זו, על מה ולמה. אבל ר' נחום המשיך בסיפור: "היום כשקמתי משנתי, שמעתי בת-קול משמים 'נחום נחום, צא לחפש את הנעליים שלך'."

"כן, ר' נטע. הנעליים שלי אבדו, ובת-קול משמים הודיעה לי שעלי לחפשם. יצאתי למסע חיפוש אחרי הנעליים ברחבי הבית (הלא מאוד גדול...), בחדר השינה תחת המיטה, בחדר שינה הנוסף שם ישנו הילדים, במטבח ואף בפרוזדור הצר. אפס, לא מצאתי מאומה. חזרתי לחדר השינה - לאחר עשר דקות של חיפוש - והתכופתי לראות האם הנעליים נמצאות תחת הארון, ושוב שמעתי בת-קול..."

"נחום נחום, הגיע הזמן להפסיק את החיפושים! כן, ידידי, הנעליים נמצאו..."

אנו נוטים בטבעיות לחייך מול כזה סיפור יהודי חיבני, אולם ר' נחום היה רציני מאוד כשסיפר אותו. ומדוע? משום שהוא הסתכל על העובדה שנעליו אבדו ועל-הבוקר הוא צריך לבזבז עשר דקות יקרות מפז כדי למוצאן, כעל שליחות משמים.

מבחינתו, כל קושי בחייו של יהודי, החל מחיפוש אחר מפתח פשוט, דרך מציאת פרנסה לבית ששני ההורים לא עובדים בו, ועד ילד חולה במחלה שדורשת אשפוז - לא על אף אדם מישראל - כולם הם "מסעות" ששולח הבורא יתברך לאדם.

הבורא הוא זה ששולח אותנו ל"מסע" הזה, המסע מתקדם לפי רצונו ואורך זמן כפי שהוא מחליט, כשמגיע הזמן להפסיק את המסע - "מוציא" האלוקים את האדם מן העניין.

בשונה מדרכנו אנו, הנוטים להתמקד בקושי ולראות בו אמצעי כתכלית למטרה (לדוגמה: עבודה במשך חודש, כדי לקבל משכורת בסוף החודש), הבורא מכין לנו אין ספור "מסעות" בחיים, כשהמסע עצמו משמש כתכלית. וכשמסתיים המסע, שולח לנו האלוקים "כרטיס אדום" ו"מוציא" אותנו ממנו.

ברצוני להציע כאן זווית אישית לאור הסיפור שהבאנו כאן - שהעניק לנו פרשנות תמימה וטהורה

פרשת מסעי

להשגחת הבורא עלינו - כתירוץ לשאלה בה פתחנו: מדוע חזרה התורה פעמיים על המילים "מסע" ו"מוצא", ומדוע שינתה את הסדר:
 "אלה מסעיהם למוצאיהם": ייתכן שבפסוק ישנו רמז ללידתו של היהודי ו"מסעו" בעולם הזה. התכלית, כפי שאנו יודעים, אינה בחיי העולם הזמני הנוכחי, כי אם חיי-עולם נצחיים. לכן בתום המסע הזה הוא 'יוצא' מכאן. "מסעיהם" הינם עבור "מוצאיהם" בסוף החיים.
 אבל הדגש אינו על חיי עולם הזה, אלא דווקא על מה שנעשה בו וישמש אותנו לעתיד לבוא. לכך מדגישה התורה "ויכתוב משה" - על מה ניתן דגש בצורת כתיבה של כל מעשה? "את מוצאיהם" - היציאה מן העולם הזה לאחר הצטיידות בתורה ומעשים טובים, ל"מסעיהם" - המסע האמיתי של כל אדם שיביא אותו אל התכלית.